

§ 144 Svenska kyrkans miljöansvar

HELÉNE LUNDSTRÖM:

Hej alla! Jag vill yrka bifall till en text som låter så här: "... att kyrkomötet ska uppdra åt kyrkostyrelsen att uppmana församlingar, pastorat, stift och beslut på nationell nivå att börja med klimatomställningen i praktiskt handlande". Den här texten är en del ur min reservation i det här ärendet.

Det blev en konstig behandling i Ekonomi- och egendomsutskottet av det här ärendet. Dag ett yrkade vi bifall till motion 2104:52, och dag två avslogs den, för plötsligt fokuserades på biskopsbrevet. Jag tycker att sakinnehållet i sig är viktigare.

Enligt skapelseberättelsen i Första Moseboken har människan ett ansvar att förvalta skapelsen. Det börjar bli bråttom. Det finns redan nu redskap för att stödja församlingars klimat- och miljöarbete, exempelvis möjligheten till miljödiplomering. Eftersom klimatomställningen är en central samhällsfråga med teologisk och etisk bäring, tror jag att en liten knuff från kyrkostyrelsen kan hjälpa församlingar m.fl. att komma igång med den nödvändiga klimatomställningen.

GUN ERIKSSON:

Fru ordförande! Jag talar för utskottet och yrkar bifall till vårt betänkande Ekonomi- och egendomsutskottet 2014:9. Det här betänkandet handlar om Svenska kyrkans miljöansvar. Miljöfrågor är, som många redan har konstaterat sedan flera år tillbaka, en central del i det som vi sysslar med, både i kyrkomötet och på de andra nivåerna i Svenska kyrkan.

Just här är en motion 2014:52, som föreslår som motionären tidigare sa "att kyrkostyrelsen ska uppmana församlingar, pastorat, stift och beslut på den nationella nivån att följa upp biskopsbrevet om klimatet i praktisk handling". Det är att-satsen i motionen. Utskottet föreslår att motionen ska avslås. Utgångspunkterna för det är först ett konstaterande om att klimatomställning är absolut nödvändig och det är en central fråga i vår verksamhet. För det andra, att vi har en positiv inställning till biskopsbrevet och dess innehåll, men främst för att biskopsbrev i sig har en särställning i Svenska kyrkan. Därför förutsätter utskottet att Svenska kyrkans representanter på alla nivåer redan tagit del av och känner till vad biskoparna har uppmanat oss om genom sitt brev. Det blir som ett slags cirkelresonemang här. Det förslag som står i motionen att det ska göras är redan gjort och ytterligare knuffar bedömer utskottet inte är nödvändiga.

ULLA RICKARDSSON:

Fru ordförande och kyrkomötet! Först yrkar jag bifall till min motion 2014:52, vars enda syfte var att få en så stor spridning som möjligt på ett väldigt bra material som jag har här i min hand.

Jag har förstått att man var positiv i Ekonomi- och egendomsutskottet men sedan föreslogs avslag motionen. Min ambition var att, precis som utskottets företrädare sa, knuffa på så att det verkligen sprids ut. Det kanske hade gått bättre om jag hade haft en text som stod för sig själv, men varför det, när vi har ett sådant utmärkt bra material.

Under förra mandatperioden inbjöd biskop emeritus Anders till en internationell konferens i klimatfrågor. Syftet med den var att få kyrkoledare världen över att arbeta vidare med den här viktiga frågan. Sedan kom det här samlade brevet från biskopsmötet. Det är ingen enskild biskop som har skrivit, utan det är biskopsmötet som står bakom det, för att ytterligare fortsätta det arbetet och trycka på livsfrågorna.

Det är meningen att detta ska spridas ut i församlingarna, men jag vet att det finns en ganska stor tröghet i många församlingar och tänkte mig att kyrkostyrelsen på något sätt också skulle hjälpa till att sprida detta vidare. När talade med representanten härute från prästlönetillgångarna undrade hon vad vi tänker göra med detta? Där kvarstår frågan.

Det finns ambitioner. Göteborgs och Skara stift har visat på en ambition genom att bjuda in till en kursdag just kring biskopsbrevet, och den äger rum den 27 november 2014. Det är väldigt bra, men jag är inte säker på att det där sker överallt. Jag tycker att det fortfarande är en bra motion men det kanske hade varit ännu bättre om jag hade begärt en handledning, därför att det då skulle vara lättare att arbeta med materialet.

MARGARETA ANDERSSON:

Fru ordförande! Jag yrkar bifall till motion 2014:52. Den här motionen handlar om biskopsbrevet, om klimatet, och det är en fantastisk skrivelse. Jag tycker att det är både teologi och ideologi som verkligen har berört mig på ett väldigt positivt sätt. Jag tycker att våra biskopar verkligen har tagit på sig ledartröjan i vår kyrka och talat om hur vi ska gå vidare. Jag tycker också att vi som förtroendevalda har ett ansvar att sedan följa upp detta, att se till att vi får handling i det hela för vi har en dubbel ansvarslinje. Om nu biskoparna säger att vi ska göra på det här sättet, är det också vårt ansvar att se till att vi följer upp det. Biskopsbrevet innehåller inte några konkreta idéer om vad vi ska göra, man talar om att det är viktigt, och att man måste göra någonting. Då måste vi som förtroendevalda ta på oss ansvaret att se till att det blir hantverk av det. Biskoparna är inte så väldigt hantverkskunniga kanske, en del av dem är det, men de håller på med teologi och det är viktigt och det är deras uppgift. Sedan finns det faktiskt en hel massa ingenjörer, byggmästare och alla möjliga människor som kan en massa saker som sitter här, som inte har den här fina lila skjortan på sig, och vi måste ta på oss ansvaret att se till att det blir konkret verksamhet som driver på miljöarbetet. Det är därför som jag tycker att det är så viktigt att vi tar tillvara den här motionen, och jag yrkar därför bifall till motion 2014:52.

BISKOP HANS-ERIK NORDIN:

Fru ordförande, ledamöter och biskopar! Först bifall till Ekonomi- och egendomsutskottets betänkande. Det är klart att vi biskopar arbetar med teologi. Vi arbetar också med etiska perspektiv samt lyssnar in naturvetenskapliga landvinningar. Det är kombinationen som är viktig.

Intentionen i Ulla Rickardssons motion är värd all uppskattning. Den har i sin tur lett till ett utskott som har skrivit en bra bakgrundstext, och vi har fört diskussion. Först blev det en något ostyrig diskussion första dagen, om någon undrar vad som pågick. Andra dagen visade det sig att vi hade förstått vår uppgift tydligare och vad som egentligen var grundfrågan. När den var på bordet lossnade det, och det blev tydligt att biskopsbrevet står på egna ben. Det blev alldeles uppenbart för mig själv, och det är alldeles solklart att vi är tacksamma, jag är tacksam som biskop i utskottet att beslutet blev som det blev. Det är inte att böja sig på något sätt, utan vi anser att biskopsbrevet står på egna ben och är värt att tas på allvar på det sättet. Vi är tacksamma, eller jag är tacksam.

MAGNUS EK:

Fru ordförande, ärade ledamöter och biskopar! Jag förstår att man kan bli lite nervös inför det här. Hur är det med biskopsbrevet och hur ska vi förhålla oss till det? Precis som vi sa här innan, det är andra förtroendevalda i Svenska kyrkan på lägre nivå som plockar upp biskopsbrevet utan någon typ av nervositet och där blir det inte ett problem. Det är klart att biskopsbrevet står för sig själv, och jag tycker verkligen att det står mer eller mindre för sig själv, för att vi uppmanar kyrkostyrelsen att uppmana lägre nivåer att ta fasta på det här och gå till praktisk handling. Det här blir inte en så mycket större fråga än vad vi gör den till.

Jag yrkar bifall till motion 2014:52.

GUN ERIKSSON (REPLIK):

I det här biskopsbrevet på sidan 89 finns rubriken Uppmaningar. Det står precis där, ”Till Svenska kyrkans församlingar, stift och nationella nivå”, och så står där uppmaningen. Det är därför som vi menar att detta redan har givits oss som en uppmaning och därför vill vi avslå motionen.

MAGNUS EK (REPLIK):

Där hamnar vi på olika sidor. Det försämrar inte, det urholkas inte och det blir inte ett större problem att vi tar upp det igen. Tydlighet är alltid bra.

Beslut i ärendet återfinns i kyrkomötets protokoll, § 186.